

ПЪРВО ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“
гр. Търговище
ул. „Иван Вазов“ 2, тел: 6 23 70, e-mail: info-2500101@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ!
ДИРЕКТОР:.....
(Д. АЛЕКСИЕВ)

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на училищната общност
в Първо основно училище „Христо Ботев“
гр. Търговище

Етичният кодекс е приет на заседание на Педагогическият съвет с протокол №1 от 30.09.2026 г. и е утвърден със заповед № РД-12/01.10.2026 г. на директора на Първо основно училище „Христо Ботев“ гр. Търговище

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящият кодекс регламентира етичните норми на поведение и взаимоотношенията между участниците в образователно-възпитателния процес в I ОУ „Христо Ботев” гр. Търговище – учениците, учителите и другите педагогически специалисти, ръководството, непедagogическия персонал, родителите.

(2) Етичният кодекс има за цел:

- да изгради позитивен организационен климат, създаващ условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование;
- да формира организационна култура, спомагаща за партниране между всички страни в училищната общност, утвърждаване на доброто име и издигане престижа на училището, повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на педагогическите специалисти.

Чл. 2 (1) Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал изпълняват служебните си задължения при строго спазване на:

- основните нормативни актове и документи в системата на предучилищното и училищното образование;
- Конвенцията за правата на човека;
- Конвенцията за правата на детето;
- Закона за закрила на детето;
- Закона за защита на личните данни;
- Закона за защита от дискриминация;
- Етичния кодекс на работещите с деца;
- вътрешноучилищни документи – правилници, правила, инструкции, инструктажи и други.

(2) Педагогическите специалисти и непедagogическият персонал извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си.

(3) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и непедagogическият персонал се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация, независимо от идеологическата, расовата, религиозната и етническата принадлежност на:

- членовете от педагогическия и непедagogическия персонал;
- учениците;
- родителите;
- гражданите.

(4) При изпълнение на служебните си задължения на педагогическите специалисти и непедagogическият персонал се:

- забранява осъществяването на политическа и партийна дейност;
- забранява извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.

„Нетрадиционна сексуална ориентация“ са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове.“

Глава втора ПРИНЦИПИ И ЦЕННОСТИ

Чл. 3. (1) Дейността на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал се осъществява при спазване принципите на законност, честност, прозрачност, почтеност, компетентност, отговорност, уважение и толерантност, безпристрастност, отзивчивост.

(2) При работата с учениците се прилагат следните принципи:

- принципа на позитивната дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините на проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите;

- принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.

Чл. 4. Училището се стреми към постигане на:

1. Максимални резултати в образователно-възпитателния процес.
2. Обществено признание – създаване на привлекателна визия на училището.
3. Ползност за обществото – подпомагане на обществено-икономическото развитие на страната ни.
4. Колегиални отношения – изграждане на взаимноприемливи отношения между всички членове на училищната общност.

Глава трета ЕТИЧНИ НОРМИ НА ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 5. Всички участници в образователно-възпитателния процес в I ОУ „Христо Ботев” гр. Търговище – учениците, учителите и другите педагогически специалисти, ръководството, непедagogическия персонал, родителите с цел ефективно партниране помежду си спазват приетите в училището норми на поведение.

Раздел I ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ КОЛЕГИТЕ

Чл. 6. (1) В отношенията с колегите си педагогическите специалисти и непедagogическият персонал проявяват лоялност, уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

Чл. 7. Учителят, служителят или работникът е длъжен да помага на колегите си за изпълнение на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

Чл. 8. (1) Учителят, служителят или работникът няма право да уронва доброто име или да поставя под съмнение професионализма и личностните качества на колегите си чрез неуместни изявления или действия.

(2) Недопустимо е отправянето на обиди между персонала.

Чл. 9. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон, като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица.

Чл. 10. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Раздел II

ОТНОШЕНИЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 11. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал изпълняват задълженията си по отношение на учениците безпристрастно и без предубеждение, създавайки условия на равнопоставеност, като се отнасят внимателно, с необходимото уважение и отзивчивост към учениците и техните искания.

Чл. 12. (1) В отношенията си с учениците педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уважават уникалността и потенциала на всеки ученик.

(2) Работят в най-добрия интерес на ученика, като му предоставят подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията му в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(3) В работата си в никакъв случай не използват физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на ученика.

Раздел III

ВЗАИМОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 13. Учениците общуват толерантно със съучениците си, като зачитат правото им да бъдат различни.

Чл. 14. Уважават чуждото мнение и отстояват в рамките на добрия тон собственото си становище.

Чл. 15. Държат се отговорно, способни са да признаят грешките си.

Чл. 16. Решават конфликтите помежду си по мирен начин.

Чл. 17. Предотвратяват неприемливо поведение на съучениците си.

Чл. 18. Не публикуват в интернет пространството и не предоставят информация на трети лица за свои съученици, която накърнява тяхното достойнство.

Раздел IV

ОТНОШЕНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ КЪМ УЧИТЕЛИТЕ И ДРУГИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 19. (1) Взаимоотношенията между ученик и учител са в рамките на доброто възпитание – учтиво и уважително.

(2) С поведението си в училище ученикът не проявява агресия, не нарушава дисциплината, не накърнява правата и достойнството на учителите и персонала, не публикува в интернет пространството и не предоставя информация на трети лица за свои преподаватели, уронваща тяхното достойнство.

(3) Ученикът свободно може да изразява мнението си, да изисква информация по интересующите го въпроси, да иска помощ и съвет от учители, други педагогически специалисти и непедагогическия персонал.

Раздел V

ВЗАИМОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИТЕ, ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 20. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведението на детето го прави необходимо.

(2) Правата и задълженията на родителите са определени в чл. 209 и чл. 210 от ЗПУО.

(3) Родителите проявяват уважение към труда и личността на педагогическите специалисти. Недопустимо е обсъждането на личностни и/или професионални качества на педагогически специалисти в присъствието на децата, както и разпространението на поверителна информация за педагогически специалисти, други родители, ученици.

Чл. 21. (1) В работата си с родителите педагогическите специалисти и непедагогическият персонал изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като показват добро възпитание, уважение, внимателно отношение и не създават конфликти.

(2) Зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, език и убеждения.

Чл. 22. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал опазват данните и личната информация на учениците, техните родители и гражданите, станали им известни при или по повод на изпълнението на служебните им задължения, за изключение на случаите на малтретиране и negliжираност от страна на родителите.

Чл. 23. При работа с родители и граждани учителят и служителят учтиво отговарят на поставените им въпроси, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РОДИТЕЛИТЕ И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 24. В отношенията си към децата родителите се грижат за физическото и психическото им здраве, следят и насърчават техните успехи, упражняват контрол върху тяхното поведение.

Чл. 25. Учениците уважават родителите си, като споделят с тях своите успехи и проблеми от ежедневието си.

Чл. 26. Родителите съдействат според възможностите си за утвърждаване авторитета на училището, като участват в живота на училищната общност.

Глава четвърта

ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В УЧИЛИЩЕ И ИЗВЪН НЕГО

Раздел I

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 27. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал подпомагат ръководството на училището с висок професионализъм, безпристрастност, добросъвестност и отговорност при разработването и провеждането на политиката на училището, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

Чл. 28. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал се стремят да повишават своя професионализъм и квалификация чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността им, стараят се да развиват собствения си потенциал и компетентност, за да постигат увеличаване ефективността и качеството на работата.

Чл. 29. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Раздел II

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 30. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот педагогическите специалисти и непдагогическият персонал следват поведение, което не уронва престижа на училището и на професията.

(2) Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

Чл. 31. Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им целят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

Чл. 32. Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното им положение и на институцията, която представляват.

Раздел III

ЕТИЧНИ НОРМИ НА ПОВЕДЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ В СОЦИАЛНИТЕ МРЕЖИ

Чл. 33. (1) При общуването във виртуалното пространство и публикуването на информация, снимки, коментари педагогическите специалисти и непдагогическият персонал трябва да следват поведение, което да не нанася вреда на тяхната репутация и/или имиджа на училището.

(2) При обсъждането на въпроси, касаещи училищната политика, да изразяват личното си мнение по начин, който не може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Глава пета

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 34. (1) Педагогическите специалисти и непдагогическият персонал не могат да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или друга обвързаност от лица, фирми и организации, която може да повлияе на изпълнение на служебните им задължения или вземането на решения.

Чл. 35. Когато на учителя, служителя или работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, той е задължен своевременно да информира директора.

Чл. 36. Учителите нямат право да предоставят образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.

Чл. 37. Учители и служители, на които станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, докладват на ръководството за изясняване на въпроса и предприемане на необходимите мерки.

Чл. 38. Учител или служител, който е напуснал училището, няма право да се възползва, да злоупотребява или да изнася информация, която му е станала известна поради или във връзка с длъжността, която е заемал.

Глава шеста

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 39. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс се разглеждат от комисията по етика към І ОУ „Христо Ботев”, която се назначава със заповед на директора на училището в началото на всяка учебна година.

Чл. 40. (1) Комисията по етика е съставена от представители на:

1. работодателя – заместник – директор;
2. педагогическия колектив – педагогически съветник, двама представители от прогимназиален етап, един представител от начален етап;
3. непедагогическия колектив – един представител.

(2) Комисията по етика разглежда жалби, свързани с нарушаването на настоящия кодекс, и се произнася с мотивирано становище в писмен вид в срок до 7 работни дни от постъпването им в административна служба (стая № 109).

(3) Въз основа на становището на комисията по етика директорът взема решение в 14-дневен срок за необходимостта от превантивни мерки или налагане на санкция.

(4) Регистриране, докладване и установяване на нарушенията на Етичния кодекс се извършва съгласно работна инструкция ДОК 01-01-01 от СФУК.

Глава седма

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

&1. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на Етичен кодекс на работещите с деца, чл. 175 от ЗПУО, чл. 11, ал. 2 и чл. 13, ал. 3, т. 11 от Закона за ФУКПС, Инструкция Раздел III, т. 1.1 от Методически насоки по елементите на финансово управление и контрол на министерството на финансите и Системата за финансово управление и контрол в І ОУ „Христо Ботев” гр. Търговище.

&2. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

&3. При неспазване нормите на поведение в този кодекс педагогическите специалисти и непедагогическият персонал носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

Съгласувано с:

Председател на СО на СБУ при КНСБ: Светлана Николова – старши учител в ПЕ

Председател на СО към КТ „Подкрепа”: Галина Недева – старши учител в НЕ